

B.K. BIRLA CENTRE FOR EDUCATION

SARALA BIRLA GROUP OF SCHOOLS
A CBSE DAY-CUM-BOYS' RESIDENTIAL SCHOOL

POST MID TERM EXAM (2025-26)

SANSKRIT (119)

Class : VII

Date : 07.01.2026

Admission No.:

Duration : 1.00 Hrs

Max. Marks : 25

Roll No.:

सामान्यनिर्देशाः

1. कृपया सम्यक्तया परीक्षणं कुर्वन्तु यत् अस्मिन् प्रश्नपत्रे पृष्ठद्वयं मुद्रितौ स्तः।
2. कृपया सम्यक्तया परीक्षणं कुर्वन्तु यत् अस्मिन् प्रश्नपत्रे 8 प्रश्नाः सन्ति।

खंड -क . पठन कौशल

प्र.1- अधोलिखितान् गद्यांशान् पठित्वा एतदाधारित प्रश्नानाम् उत्तराणि यथानिर्देशं लिखत। 5
निम्नलिखित गद्यांशों को पढ़कर इन पर आधारित प्रश्नों के उत्तर निर्देशानुसार दीजिए।

अथ निरन्तरं वर्धमानेन प्रदूषणेन मानवजातिः विविधैः रोगैः आक्रान्ता दृश्यते। वैज्ञानिकाः अस्याः प्रदूषणसमस्यायाः समाधाने दिवानिशं प्रयतन्ते किन्तु यावत् देशस्य जनता पर्यावरणस्य रक्षणे कृतसङ्कल्पा न भविष्यति तावद् इयं समस्या तथैव स्थास्यति। जनैः सम्यग्ज्ञातव्यं यत् पर्यावरणस्य रक्षणे अस्माकं रक्षणं भविष्यति। एतदर्थं स्थाने स्थाने वृक्षाः रोपणीया वनानां छेदनं रोद्धव्यम्। पवनः शुद्धः भवेत् तदर्थं प्रयत्न करणीयः।

(क) उपर्युक्त गद्यांशस्य उचितं शीर्षकं लिखत।

i. स्थाने	ii. छेदनं	iii. इयं	iv. पर्यावरणस्य

(ख) निरन्तरं वर्धमानेन प्रदूषणेन का विविधैः रोगैः आक्रान्ता दृश्यते।

i. मानवजातिः	ii. तथैव	iii. एतदर्थं	iv. करणीयः

(ग) के प्रदूषणसमस्यायाः समाधाने दिवानिशं प्रयतन्ते।

i. रक्षणे	ii. वैज्ञानिकाः	iii. वनानां	iv. किन्तु

(घ) कस्य रक्षणे अस्माकं रक्षणं भविष्यति।

i. स्थाने	ii. तावद्	iii. पर्यावरणस्य	iv. समस्या

(ङ.) स्थाने- स्थाने के रोपणीया कर्तव्यस्थान।

i. वृक्षाः	ii. किन्तु	iii. जनता	iv. प्रयत्न

खंड -ख. व्यावहारिक व्याकरण

प्र.2. निम्नलिखितशब्दरूपाणि (कोष्ठक-अनुसारेण) लिखत - 3

(क) बालक	(तृतीया – एकवचनम्)
(ख) नदी	(षष्ठी – बहुवचनम्)
(ग) रमा	(सप्तमी – द्विवचनम्)

प्र.3. निम्नलिखित – संख्यायाः कृते संस्कृत शब्दं लिखत - 2

(क) 45	(ख) 28	(ग) 36	(घ) 25

प्र.4. निम्नलिखित पदानां विभक्तिः लिखत - 2

(क) सौख्यम्
(ख) मम

प्र.5. निम्नलिखित धातुषु ' क्त्वा , तुमुन ' प्रत्ययं योजयित्वा लिखत -

2

- (क) पच्
(ख) लिख्

खंड -ग .साहित्य

प्र.6. स्थूलशब्दान् आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कृत्वा उत्तरपुस्तिकायां पुनः लिखत - (चत्वारःप्रश्नाः)

4

- (क) अधुना अहं गृहं गच्छामि ।
(ख) तस्य गृहं विशालम् अस्ति ।
(ग) व्यायामस्य बहवः भेदाः सन्ति ।
(घ) व्यायामेन शरीरस्य शुद्धिः भवति ।
(ङ.) छात्र – जीवने तु व्यायामः परमआवश्यकः अस्ति ।
(च) मनसा सततं स्मरणीयम् ।

प्र.7. निम्नलिखित वाक्यानां संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत -

2

- (क) तुम सबने क्रिकेट खेला ।
(ख) हमें प्रातः काल घूमना चाहिए ।

खंड -घ. चित्र वर्णन

प्र.8. मञ्जूषाप्रदत्तसहायतया चित्रं दृष्ट्वा पञ्च वाक्यानि संस्कृते लिखत-

5

कंदुकेन , बालकाः , वृक्षाः , क्रीडन्ति, पुष्पाणि , सुंदर , विकसन्ति

